

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03566/2019-ERU

V Praze dne 19. února 2020

Č. j. 03566-11/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-03566/2019-ERU a zahájeném z moci úřední dne 9. prosince 2019 podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněnou z přestupku, kterou je paní [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněná z přestupku, paní [REDAKCE] (dále také „účastnice řízení“), **se uznává vinnou ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona**, kterého se dopustila **úmyslně** tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona dne 10. prosince 2018 v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v hlavní domovní skříni, v místě demontovaného elektroměru po odstranění plomb zabezpečovací krabičky vodivě spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, v důsledku čehož odebírala a umožnila odebírat neměřenou elektřinu v bytě č. 7 a pomocí prodlužovacího kabelu počínaje dnem 17. prosince 2018 též v bytě č. 8.

II. Podle ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastnici řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03120.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastnici řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet

Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03120.

IV. Podle ust. § 89 odst. 2 a 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **ČEZ Distribuce, a. s.**, se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 247 29 035 (dále také „poškozený“ nebo „společnost ČEZ Distribuce, a. s.“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a v souladu s ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozený **s tímto nárokem odkazuje na soud.**

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo dne 21. března 2019 Statutárním městem Ostrava, Úřadem městského obvodu Slezská Ostrava pod č. j. [REDAKCE] postoupeno oznámení Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, obvodního oddělení Slezská Ostrava (dále také „Policie ČR“) sp. zn. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem o přestupku, kterého se měla dopustit účastnice řízení tím, že dne 10. prosince 2018 v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v hlavní domovní skříní v místě demontovaného elektroměru v místě demontovaného elektroměru, po odstranění plomb zabezpečovací krabičky vodivě spojila přívodní a odvodní fázové vodiče a po tomto připojení odebírala v bytě č. 7 neměřenou elektřinu a pomocí prodlužovacího kabelu umožnila odběr neměřené elektřiny i v bytě č. 8.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 46 správního řádu zahájil dne 9. prosince 2019 doručením (uložením) oznámení o zahájení řízení č. j. 03566-6/2019-ERU účastníci řízení správní řízení. Zároveň byla účastnice řízení vyrozuměna o možnosti nahlížet do spisu, požádat o nařízení ústního jednání a o možnosti vyjádřit se k věci. Účastnice řízení svého práva nevyužila.

O zahájení správního řízení správní orgán též v souladu s ust. § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky vyrozumívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Poškozený podáním ze dne 27. srpna 2019 (doručeným Úřadu dne 29. srpna 2019) uplatnil nárok na náhradu majetkové škody ve výši 12 531,52 Kč. Poškozený též připojil přehled spotřeb v odběrném místě č. [REDAKCE] (byť č. 7) za období od 9. dubna 2018 do dne 5. prosince 2018, kdy byl elektroměr v odběrném místě demontován.

Přípisem č. j. 03566-10/2019-ERU ze dne 17. ledna 2020 doručeným (uložením) účastníci řízení dne 30. ledna 2020 vyrozuměl správní orgán účastníci řízení o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí a ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu poskytl účastníci řízení možnost vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí, a to do 15 dnů ode dne doručení předmětného vyrozumění a o doložení majetkových poměrů. Účastnice řízení svého práva nevyužila.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-03566/2019-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že dne 17. prosince 2018 zaměstnanci společnosti NTL Forensics a.s., se sídlem Pod pekárny 161/7, Vysočany, 190 00 Praha 9, IČO: 277 71 831 (dále jen „společnost NTL Forensics a.s.“), provádějící kontroly pro poškozeného oznámili podezření na neoprávněný odběr elektřiny v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE].

Policie ČR se dne 17. prosince 2018 dostavila na místo na ulici [REDAKCE], kde zaměstnanec společnosti NTL Forensics a.s. zjistil neoprávněné připojení bytu č. 7 k distribuční síti. Na zajišťovací krabici pro byt č. 7 na místě demontovaného elektroměru chyběla provozní plomba a hlavní jistič se nacházel v poloze „zapnuto“. Na odvodní svorce jističe byl naměřen průtok proudu o hodnotě 12,3 A. V zajišťovací krabici byly přívodní a odvodní fázové vodiče Cu 6 mm² vodivě spojeny. Účastnice řízení na místě Policii ČR sdělila, že připojení provedla předchozího dne sama, a umožnila Policii ČR vstup do bytu č. 7 a zadokumentování spotřebičů v bytě. Účastnice řízení v bytě používala elektrický ohřívač vody, kombinovanou lednici s mrazákem, žehličku, televizi, digitální anténu, automatickou pračku, elektrickou troubu se dvěma ploténkami, varnou konvici, rádio, nabíječku mobilního telefonu, teplovzdušný ventilátor a 3 stropní osvětlení.

V předšní bytu č. 7 se nacházel prodlužovací kabel, zapojený do zásuvky a vedoucí do sousedního bytu č. 8. Byt č. 8 nikdo neotevřel. Účastnice řízení uvedla, že v bytě bydlí [REDAKCE], avšak kontakt na něho nemá.

Jak vyplývá ze spisového materiálu, do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 22. ledna 2019 účastnice řízení Policii ČR sdělila, že v bytě č. 7 bydlí společně s pěti dětmi. Někdy začátkem měsíce prosince 2018 byla přerušena dodávka elektřiny, rodina byla několik dní bez elektřiny, avšak život za takových podmínek byl složitý, a proto účastnice řízení dne 10. prosince 2018 v rozvodné skříni na chodbě domu po otevření dvířek odstranila plombu ze zabezpečovací krabičky, sňala kryt a uvnitř krabičky propojila vodiče a zapnula jistič, čímž zajistila přívod elektřiny do bytu č. 7. Přibližně dne 15. prosince 2018 pak na žádost souseda, pana [REDAKCE], připojila k elektrické instalaci bytu č. 7 prodlužovací kabel, kterým vedla elektřinu do bytu č. 8. O tom, že se jedná o neoprávněné připojení, účastnice řízení pana [REDAKCE] neinformovala. Pomocí prodlužovacího kabelu poskytovala panu [REDAKCE] elektřinu i v předcházejících obdobích, kdy však odebírala elektřinu legálně, na základě smlouvy.

Pan [REDAKCE] dne 24. ledna 2019 do úředního záznamu o podání vysvětlení uvedl, že dne 15. prosince 2018 požádal svoji sousedku, tj. účastnici řízení, o připojení elektřiny pomocí prodlužovacího kabelu z jejího bytu, aniž by věděl, že účastnice řízení odebírá elektřinu neoprávněně. Podle vyjádření pana [REDAKCE], pomocí prodlužovacího kabelu z bytu č. 7 odebíral elektřinu již i v předcházejících obdobích. V bytě pan [REDAKCE] používal pouze elektrickou troubu a kombinovanou lednici s mrazákem.

Poškozený dne 29. srpna 2019 uplatnil nárok na náhradu škody ve výši 12 531,52 Kč, z toho náhradu za neoprávněně odebranou elektřinu ve výši 1 849,64 Kč za dobu od doby demontáže měřidla dne 5. prosince 2018 do dne 17. prosince 2018, kdy byl neoprávněný odběr zjištěn, a 10 681,88 Kč jako náklady na přerušeni (zamezení) neoprávněného odběru včetně daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) ve výši 21 %. Poškozený k uplatněnému nároku na náhradu škody připojil přehled spotřeb v odběrném místě č. [REDAKCE] za období od 9. dubna 2018 do 5. prosince 2008. Průměrná spotřeba v tomto období činila 30,817 kWh/den.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení ust. § 28 odst. 3 energetického zákona a navazující přestupek dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek dle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti způsobem dopadajícím na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastnice řízení za posuzovaný skutek (přestupek) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

IV. II. Obecný právní rámec

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11 energetického zákona.

Energetický zákon v ust. § 28 odst. 3 stanoví, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy. Tím, že dne 10. prosince 2018 účastnice řízení provedla bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy zásah na odběrném

elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, porušila obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Přestupek, kterého se měla účastnice řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona provedení zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, tzn. nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastnice řízení v dané věci je nesporné, že účastnice řízení si před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení nevyžádala souhlas provozovatele distribuční soustavy.

V daném případě není na základě vyjádření účastnice řízení a dalších skutečností vyplývajících ze shromážděných podkladů pochyb o tom, že to byla právě účastnice řízení, kdo provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastnice řízení porušila zákaz stanovený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, tj. bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zasahovat do odběrných elektrických zařízení, kterými prochází neměřená elektřina, čímž účastnice řízení naplnila formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle kterého platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastnice řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jejím jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům, neboť aktivním jednáním účastnice řízení v projednávaném případě došlo k neoprávněnému zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy, a to s výše uvedenými následky. V jednání účastnice řízení lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecného zákazu, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina (před měřicím zařízením), nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele

přenosové nebo provozovatele distribuční soustavy podle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastnice řízení svým jednáním porušila ust. § 28 odst. 3 energetického zákona a v projednávaném případě byly naplněny formální i materiální znaky přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle ust. § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Dle ust. § 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem [písm. a) téhož ustanovení], nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn [písm. b) téhož ustanovení].

Dle ust. § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchání z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení], nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Účastnice řízení se ke svému protiprávnímu jednání doznala a doznala též, že připojení provedla za účelem odběru elektřiny, a to bez měřicího zařízení. Správní orgán nemohl dospět k jinému závěru, než že účastnice řízení spáchala přestupek ve smyslu ust. § 15 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky v přímém úmyslu, neboť ze zjištěných skutečností a okolností daného případu vyplývá, že svým jednáním chtěla porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, tím spíše, že jí muselo být známo, že odběr elektrického proudu bez uzavřené smlouvy a bez měření je nezákonný (nepřípustný).

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastnice řízení je odpovědná za úmyslné spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustila porušením ust. § 28 odst. 3 energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (a) napomenutí, (b) pokuty, (c) zákazu činnosti, (d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Úřad v rámci výkonu dozoru nad dodržováním energetického zákona ve smyslu ust. § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona (jakožto zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), ukládá na základě zjištění porušení právních předpisů podle odstavce 1, dle ust. § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona pokuty a dle ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu.

V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům a (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu ve shodných nebo obdobných případech.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona lze za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) nebo odstavci 3 uložit pokutu až do výše 100 000 Kč.

Úřad je při stanovení výše trestu (pokuty) také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Správní orgán při určení výměry (výše) uložené pokuty zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, k významu a rozsahu následku přestupku a k druhu a míře zavinění. V neposlední řadě správní orgán přihlédl též k osobě pachatele, tj. účastnice řízení.

Správní orgán při stanovení výše uložené pokuty zohlednil přitěžující a polehčující okolnosti, tak jak je uvedeno níže.

Co se týče povahy a závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastnice řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům.

Při posuzování významu a rozsahu následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení a zájem společnosti na bezporuchovém provozu energetických zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl

správní orgán k závěru, že účastnice řízení se dopustila svým aktivním jednáním porušení objektu, což správní orgán vyhodnotil jako okolnost přitěžující.

Správní orgán se dále zabýval druhem a mírou zavinění, kdy obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu řízení vyšlo najevo, že účastnice řízení provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení úmyslně, aby mohla v domě odebírat elektřinu, ačkoli spotřeba nebyla zaznamenávána, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující

Přitěžující okolností shledal správní orgán i skutečnost, že ačkoliv účastnice řízení odebírala elektřinu bez měření, umožnila i panu [REDAKCE], aby spotřebu neměřené elektřiny ještě zvýšil odběrem elektřiny v jím užívaném bytě. Co se týče osoby pachatele, tj. účastnice řízení, správní orgán posuzoval postoj účastnice řízení ke spáchanému přestupku. Účastnice řízení na objasnění přestupku spolupracovala, ke svému jednání se přiznala a umožnila zaevidování spotřebičů v bytě. Tuto okolnost posoudil správní orgán jako polehčující.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno dle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán uvádí, že nemá povědomí o tom, že by s účastnicí řízení bylo kdy vedeno jiné správní (přestupkové) řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že se účastnice řízení dopustila porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastnice řízení. Účastnice řízení nevyužila svého práva a nedoložila své aktuální majetkové poměry. Případný nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za spáchaný přestupek a své protiprávní jednání. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační. Pokuta uložená ve výši 10 % maximální možné částky je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastnice řízení. Právě proto správní orgán uložil účastnici řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši 12 531,52 Kč, kterou vyčíslil v souladu s § 9 odst. 4 vyhlášky č. 82/2011 Sb., o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 82/2011 Sb.“), podle hodnoty jističe, v tomto případě o velikosti 25 A, vynásobené proudovou hodnotou 0,23 kV a počtem fází (jedna), čímž zjistil technicky dosažitelný příkon. Technicky dosažitelný příkon pak vynásobil počtem dnů neoprávněného odběru, počínaje dnem

5. prosince 2018, to je dnem demontáže elektroměru v odběrném místě, a konče dnem zjištění neoprávněného odběru, tj. dnem 17. prosince 2018, celkem tedy 12 dní, a počtem hodin/den (24) a získaný výsledek 1 656,000 kWh pak vynásobil součinitelem 0,2 pro síť nízké napětí a cenou podle platného cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu 5,58466 Kč/kWh, čímž dospěl k částce 1 849,64 Kč (včetně DPH) za odebranou elektřinu.

Výše vzniklé škody byla poškozeným dle ust. § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., zvýšena o nezbytné náklady vynaložené na přerušení (zamezení) neoprávněného odběru ve výši 10 681,88 Kč včetně DPH.

Dle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastnice řízení spočívajícího v tom, že bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že v odběrném místě č. [REDAKCE] v ulici [REDAKCE], provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, tak, že v hlavní domovní skříni, v místě demontovaného elektroměru, po odstranění plomb zabezpečovací krabičky vodivě spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, v důsledku čehož došlo k odběru neměřené elektřiny, nepochybně vznikla poškozenému jakožto provozovateli distribuční soustavy škoda. Ze spisového materiálu vyplývá, že tuto škodu účastnice řízení dosud poškozenému nenahradila.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastnice tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že „jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.“ Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestním, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Poškozený uvedl, že škodu v souladu s vyhláškou č. 82/2011 vypočítal podle velikosti jističe a doby neoprávněného odběru, kterou stanovil podle data demontáže elektroměru ode dne 5. prosince 2018. Účastnice řízení na objasnění přestupku spolupracovala, zásah na odběrném elektrickém zařízení přiznala, avšak tvrdí, že k němu přistoupila dne 10. prosince 2018. Správní orgán tak musel určit počátek neoprávněného odběru vyhodnocením všech okolností. S ohledem na spolupráci účastnice řízení a její vyjádření ohledně situace v bytě bez elektřiny, se správní orgán přiklání k datu uvedenému účastnicí řízení, tedy k datu 10. prosince 2018.

Poškozený k uplatněnému nároku na náhradu škody připojil přehled spotřeb v odběrném místě č. [REDAKCE] za období od 9. dubna 2018 do 5. prosince 2018. Průměrná spotřeba v tomto období činila 30,817 kWh/den.

Před výpočtem spotřeby elektrické energie podle hodnoty jističe by měl mít přednost výpočet podle Policií ČR zjištěných a zaevidovaných elektrospotřebičů v bytě. Je nepochybné, že všechny zaevidované spotřebiče nebyly a některé spotřebiče ani nemohly být užívány 24 hodin denně. Správní orgán z uvedeného důvodu proto škodu ve výši 1 849,64 Kč vyčíslenou poškozeným za neoprávněný odběr elektřiny v bytě č. 7 a 8, ke které došlo v důsledku přestupku spáchaného účastnicí řízení, nepovažuje za spolehlivě zjištěnou.

Co se týče části škody ve výši 10 681,88 Kč, kterou poškozený uplatnil jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení, její výše vyplývá pouze z vyjádření poškozeného. Způsob jejího určení poškozený nijak nedoložil ani neuvedl, jakým způsobem byly tyto náklady vynaloženy.

Dle ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., je součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy i právo na úhradu prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny, jejich přerušení a přezkoušení měřicího zařízení a případné znalecké posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny.

Z uvedeného ustanovení vyhlášky č. 82/2011 Sb. je přitom zřejmé, že nutnou podmínkou pro to, aby mohly být součástí náhrady škody vzniklé poškozenému rovněž náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, musí se jednat o náklady prokazatelné a nezbytně nutné. Zda se o takové náklady skutečně jedná, však poškozený v rámci jím uplatňovaného nároku neuvedl a žádné doklady, z nichž by mohl správní orgán zjistit, že se skutečně jedná o náklady, které poškozený prokazatelně a nezbytně vynaložil na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny vzniklého v důsledku jednání účastnice řízení a následného přerušení neoprávněného odběru, poškozený nedoložil. Správní orgán proto z uvedených důvodů škodu ve výši 10 681,88 Kč uplatněnou poškozeným jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení vzniklé v důsledku přestupku spáchaného účastnicí řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť není zřejmé, jak byla poškozeným stanovena, a poškozený tuto škodu uplatňuje pouze na základě svého vyjádření.

Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřiznává a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se potupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo k značným průtahům v řízení. Průtahy

v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15). Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody ve výši 12 531,52 Kč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, a odkázal jej s tímto nárokem na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Obviněný, tj. účastnice řízení může proti tomuto rozhodnutí podat v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha